

30.3.2026

 VN/7272/2024
 VN/7272/2024-VM-39

Ympäristöministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi käytöstä poistetun maatuulivoiman purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta.

Uudessa laissa säädettäisiin voimalan omistajan velvollisuudesta purkaa käytöstä poistettu maatuulivoimala ja palauttaa puretun tuulivoimalan sijaintipaikka voimalan rakentamista edeltäneeseen tilaan. Purkamisen kustannusten kattamista turvaisi maatuulivoimalan rakentamishankkeeseen ryhtyvän velvollisuus antaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksi vakuus purkamistoimien varmistamiseksi. Vuokramaalla sijaitsevan maatuulivoimalan purkamisesta vastaisi voimalan sijaintipaikan kunta, jos voimalan omistaja laiminlöisi purkamiseen liittyvät velvoitteensa ja jos purkamisen kustannuksia ei voitaisi kattaa uudessa laissa tarkoitetulla purkuvakuudella. Lisäksi rakentamislakiin lisättäisiin säännökset maatuulivoimalan purkamisluvasta.

Esitysluonnoksessa ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027. Purkuvakuutta ja kunnan toissijaista purkamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vain tuulivoimaloihin, joita koskevaa rakentamislupaa haettaisiin aikaisintaan vuonna 2028.

Lausunto

Nykyisin maatuulivoimalan purkamisesta ja siihen liittyvästä mahdollisesta vakuudesta on sovittu maanomistajan ja tuulivoimayhtiön välisessä maanvuokrausta koskevassa sopimuksessa. Valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena voimaloiden purkamisesta säätämistä lain tasolla oikeusvarmuuden ja eri osapuolten oikeusturvan toteutumisen varmistamiseksi.

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen valvoisi voimaloiden purkamiseen liittyvien velvoitteiden noudattamista. Purkamisvelvoitteiden valvontaan liittyvien tehtävien lisäksi myös purkuvakuuden hallinnointiin liittyvät viranomaistehtävät osoitettaisiin kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle. Maanvuokratilanteissa viimesijainen vastuu purkamistoimista olisi voimalan sijaintipaikan kunnalla, mikäli purkamistoimien toteuttamiselle ja rahoitukselle ei olisi muita vaihtoehtoja. Esityksessä on katsottu, ettei maanomistajalla voida edellyttää olevan taloudellisia edellytyksiä vastata tuulivoimaloiden

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

purkamiseen liittyvistä velvoitteista. Esityksen arvion mukaan tilanteet, joissa purkuvakuus ei syystä tai toisesta olisi käytettävissä tai riittäisi kattamaan purkamisen kustannuksia, ovat poikkeuksellisia ja harvinaislaatuja.

Vakuudeksi hyväksyttäisiin omavelkainen takaus, pantattu talletus taikka vakuus, jonka kunnan rakennusvalvontaviranomainen saa käyttöönsä vaatimuksen nojalla. Vakuuden antajan on oltava sellainen luotto- tai vakuutuslaitos tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Oikean vakuustason määrittely on kuitenkin todennäköisesti hankalaa. Eri selvitysten tulokset maatuulivoimaloiden purkukustannuksista vaihtelevat. Lisäksi maatuulivoimaloiden elinkaari on verrattain pitkä ja purkamiskustannukset voivat muuttua kustannustason, teknologian tai ympäristövaatimusten muuttuessa.

Purkuvakuudet tulisi määritellä riittävälle tasolle, jotta vältytään purkukustannusten siirtymiseltä kuntien vastuulle. Esityksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta. Valtiovarainministeriö kannattaa jatkovalmistelua, jossa arvioitaisiin mm. vakuuden ehtoja ja määräytymistä. Uuden lain soveltamista tulisi tukea ohjeistuksella (vrt. jätevuusopas) ja kuntien, maanomistajien sekä tuulivoimatoimijoiden koulutuksella.

Esityksessä todetaan kunnissa olevan jo vakuuksien hallintaan liittyvää osaamista ympäristönsuojelulain mukaisen jätevuuden ja maa-aineslain mukaisen vakuuden osalta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kunnan rakennusvalvontaviranomaisella olisi aiheeseen liittyvää osaamista. Uusiin tehtäviin liittyvät resurssi- ja osaamiskysymykset tulisikin arvioida kattavasti erityyppisten kuntien kannalta.

Esityksen mukaan kunta voisi periä ehdotuksen mukaisista viranomaistehtävistä, kuten valvontaan ja rahoitusjärjestelyn valvontaan liittyvän maksun voimalan omistajalta. Valtiovarainministeriö kannattaa toiminnanharjoittajalta perittävien maksujen mahdollistamista.

Uuden lain ja lainsäädäntömuutosten ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2027. Käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamista määrittävät säännökset koskisivat kaikkia voimaloita niiden rakentamisajankohdasta riippumatta. Purkuvakuutta ja kunnan toissijaista purkamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vain tuulivoimaloihin, joita koskevaa rakentamislupaa haettaisiin aikaisintaan vuonna 2028. Suomen investointiympäristön ja myös kuntien riittävän varautumisen kannalta on tärkeää, että siirtymäajat ovat riittävät.

Esitys on käsiteltävä Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sen sisältämien kuntavaikutusten vuoksi.

Osastopäällikkö

Jussi Virsunen

Neuvotteleva virkamies

Lotta Mattsson

Jakelu

YM Ympäristöministeriö

VN/7272/2024-VM-39

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: